

VIth European Mountain Convention

"European Mountain Regions- A spirit of Innovation"

15th-17th September 2010, Lillehammer, Norway

Foreløpig program

Språk under konferansen: Engelsk, fransk, norsk

Onsdag 15. september: Studieturer

08.25 Oppmøte for de som skal være med på studietur. Bussene går fra Lillehammer Hotell

- Studieturer fra 8.30 til 19.00
  - Studietur nr. 2 går gjennom Gausdal til Valdres
  - Studietur nr. 3 går til Sjusjøen, videre til Østerdalen og Solli, tilbake over Venabygdsfjellet
- Studietur nr.1 fra 8.30 til 16.00 for medlemmer av Euromontana som ønsker å delta på Euromontanans generalforsamling. Denne turen går via Gausdal til Midt-Gudbrandsdalen
- Euromontanans generalforsamling fra 17.00 til 20.00

Torsdag 16. september

Morgen: Definerer av begreper

*Formål: Definerer av begrepet innovasjon og fremming av en bredere definisjon.
Profilerte representanter presenterer sine synspunkter og perspektiver*

9.00 Velkommen og åpning

- Audun Tron, fylkesordfører i Oppland fylkeskommune
- André Marcon, president i Euromontana
- Synnøve Brenden, ordfører i Lillehammer

9.30 **Innovasjon som hovedgrep for europeiske strategier for å håndtere økonomisk krise:**

Hvordan er utsiktene for fjellområdene?

Representant fra EU-kommisjonen (*ikke bekreftet*)

9.50 **Lovende eksempler på innovativ utvikling i de norske fjellområdene**

Kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete

10.05 **Norges rolle som en forsterker av europeisk fjellsamarbeid**

Utenriksminister Jonas Gahr Støre (*ikke bekreftet*)

10.20 Kaffepause

10.50 **Overføring av innovasjon i verdensklasse til fjellområdene**

Jose Pacheco, Program Manager, Entrepreneurship Center, Massachusetts Institute of Technology (MIT), USA

VIth European Mountain Convention

"European Mountain Regions- A spirit of Innovation"

15th-17th September 2010, Lillehammer, Norway

11.35 *Miljøutfordringer i Europa: Utsikter for den grønne økonomien*

Jacqueline McGlade, direktør for European Environment Agency (EEA)

Lansering av EEA-rapporten "Integrated assessment of European mountain areas"

12.10 Lunsj

Ettermiddag: Teorier og metoder for innovasjon

Formål: Å skape en gjensidig forståelse av innovasjon gjennom presentasjon av teorier og eksempler. Debatt rundt forskjellene mellom innovasjon i fjellområdene og innovasjon generelt, diskutere spesielle teorier og metoder vi kan bruke i fjellområdene

14.00 **Introduksjon: Kreativitet og innovasjon i distrikts- og fjellområder**

Michel Godet, Professor-Doctor, Conservatoire National des Arts et Métiers (Frankrike)

14.30 **Parallellsesjoner: Hvordan skape innovasjon i fjellområder?**

Sesjon 1 (Norsk, engelsk)

Relasjoner mellom bedrifter, universiteter og offentlig sektor i utviklingen av nye idéer

Ordstyrer: Maud Skaringer, EU-kommisjonen, DG Regio, Enhet for tematisk koordinering og innovasjon

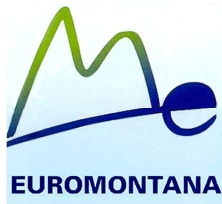
1. **"Etablering av et nytt baskisk samfunn gjennom samarbeid mellom offentlig og privat sektor"**
Xabier Maidagan, direktør for INNOBASQUE (Baskisk byrå for innovasjon) (Spania)
2. **"Framskritt gjennom innovasjon – Skaping av forretningsmuligheter i det skotske høylandet og på øyene"**
Joe Irving, UHI Millenium Institute (Skottland)
3. **"VRI-programmet – Fremming av kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping gjennom regionalt samarbeid"**
Hans Olav Bråtå, Norges Forskningsråd (ikke bekreftet)

Sesjon 2 (Fransk, engelsk)

Utdannings- og læringsmuligheter for å stimulere utvikling i fjellområder

Ordstyrer: Jose Pacheco, Program Manager, MIT Entrepreneurship Center

1. **"Tidlige resultater av de beste metodene innen opplæring, utdanning og utveksling mellom sju europeiske fjellområder "**
Kay Bjerke, Buskerud fylkeskommune (Norge), medlem av Interreg IV C-prosjektet PADIMA (Policies against depopulation in mountain areas/ Tiltak mot fraflytting i fjellområder).
2. **"Kobling mellom små og mellomstore næringer og funn i utdanningssystemet"**
Donna Chisholm, Highlands and Islands Enterprise (Skottland)
3. **"En diskusjon av mangelen på utdannings- og forskningsmuligheter i fjellområdene, med fokus på helsevitenskap"**
Lindsey Moodie og Gillian Galloway, Senter for helsevitenskap, Highlands and Islands Enterprise (Skottland)

VIth European Mountain Convention

"European Mountain Regions- A spirit of Innovation"

15th-17th September 2010, Lillehammer, Norway

Sesjon 3 (Fransk, engelsk)

Utvikling av klynger for næringsaktørene i fjellområder: Hvordan fremme innovasjon i en "bottom-up"-tilnærming?

Ordstyrer: Marc Richetin, professor ved Clermont-Ferrand universitet og regional delegat for forskning og teknologi

1. **"Innovativ fjellturisme – Et nettverk der aktører jobber sammen innenfor trippel helix"**
Kjell-Gunnar Dahle, Innovativ Fjellturisme AS (Norge)
2. **"Den økende verdien av bærekraftig landbruk i fjellområder – fra matproduksjon til økonomisk variasjon"**
Samir Sayadi, Andalusisk institutt for landbruksøkonomisk forskning og opplæring, fiskeri og mat, og økologisk produksjon (IFAPA) (Spania) (ikke bekreftet)
3. **"Skottlands erfaringer med å skape en utmerket helsetjeneste"**
Calum Davidson, Highlands and Islands Enterprise (Skottland)

Sesjon 4 (Norsk, fransk)

Utvikling av innovasjon gjennom internasjonalt samarbeid

Ordstyrer: Thomas Egger, direktør i SAB, Sveits og styremedlem i Euromontana

1. **"Fremming av innovasjon i alpeområdet: Erfaringer fra "Alpine Space Programme"– Søkelys på prosjektet AlpsBioCluster: Helsetjenester på internett og miljøtjenester for helse"**
Thomas Fleury, Joint Technical-sekretariat (Sveits) og Valerie Ayache, ADEBAG
2. **"Norsk støtte av prosjektutvikling i østeuropeiske fjellområder"**
Tore Lasse By, Norsk fond for territorielt samarbeid (Norge)
3. **"Utveksling av idéer og skaping av prosjekter på et regionalt nivå"**
Rhône-Alpes regionale nettverk av nasjonalparker (Frankrike)

16.00 Kaffepause

16.30 Presentasjon av konklusjoner fra sesjonene

Sammendrag av hver sesjon og kommentarer fra innovasjonseksperterne Michel Godet og Jose Pacheco, etterfulgt av diskusjon med konferansedeltakerne

17.30 Slutt på andre dag av konferansen.

19.45 Aperitiff og kulturinnslag

20.30 Middag

VIth European Mountain Convention

"European Mountain Regions- A spirit of Innovation"

15th-17th September 2010, Lillehammer, Norway

Fredag 17. september: Innovasjon i noen viktige sektorer i fjellområdene

9.00 Parallellsesjoner

Sesjon 5 (Fransk, engelsk)

Innovative prosesser i energisparing og bruk av fornybar energi i fjellområder

Ordstyrer: Giovanni Scudo, professor ved universitetet i Milano (Italia)

1. **"Design av varmpumpe- og air condition-systemer med varmesamling for bolighus og apparater i fjellområder"**
Danut Gatan, direktør i CEFIDEC (Romania)
2. **"Å skape et bærekraftig distrikt i forhold til energibruk i Bologne-Apennine"**
Sergio Palmieri, Bologne-provinsen (Italia)
3. **"Fornybare energikilder og stimulering av fornuftig energibruk i fjellsamfunn for å støtte opp om ei bærekraftig utvikling"**
Alexandra Papadopoulou, Det europeiske rådet for fornybar energi

Sesjon 6 (Fransk, engelsk)

Innovasjon i forvaltningen av verna områder og forholdet til bærekraftig reiseliv

Ordstyrer: Martin Price, direktør ved Perth College Senter for fjellstudier, UHI Millenium Institute (Skottland)

1. **"Forretningsutvikling, turisme og bevaring av natur – et paradoks? NEI"**
Zoltan Kun, direktør i Pan Parks
2. **"Nyskapende utvikling innen turisme som gir økt verdi i verna områder"**
Ruth Moser, Park Manager ved Biosphereparc Großes Walsertal (Østerrike)
3. **"Forbedret lokal deltakelse i prosessen med å skape en nasjonalpark i Vest-Norge"**
Marit Vorkinn, Vestlandsforskning (Norge)

Sesjon 7 (Norsk, engelsk)

Skogbruk og trebaserte produkter fra fjellområder

Ordstyrer: Roland Beck, EU-kommisjonen, DG Landbruk og utvikling av landlige områder, Enhet: Bioenergi, biomasse, skogbruk og klimaendringer

1. **"Nyskapende skogforvaltning – utvikling av nye og innovative framgangsmåter for bærekraftig skogutvikling"**
Dragan Matijašić, direktør ved Slovenske skogtjenester
2. **"Nyskaping i produksjonen av trebaserte varer"**
Materialbanken, Os i Østerdalen (Norge)
3. **"Tilpassing av skog- og vannforvaltning som en følge av klimaendringer"**
Josef Herkendell, Europeisk miljøbyrå (ikke bekreftet)

Sesjon 8 (Norsk, fransk)

Nyskapende kommuner og tilknytningen mellom offentlig og privat sektor

Ordstyrer: Peter de Souza, førsteamanuensis ved Høgskolen i Hedmark (Norge)

VIth European Mountain Convention

"European Mountain Regions- A spirit of Innovation"

15th-17th September 2010, Lillehammer, Norway

Fjellregionsamarbeidet

1. **"Peak Innovation" – Et innovasjonssystem for fire helix"**
Jan Andersson, Næringslivssjef i Åre kommune (Sverige)
2. **"Nye modeller for bruk av IKT for å styrke lokale bedrifter og offentlige tjenester i avsidesliggende fjellområder"**
Janne Mellum, Virksomhetsleder service, Stor-Elvdal kommune (Norge)
3. **"Næringsutvikling gjennom bruk av naturressurser og kulturell identitet"**
Simen Bjørgen, ordfører i Lom kommune (Norge)

10.30 Kaffepause

11.00 *Presentasjon av konklusjoner fra sesjonene*

11.30 **Rundebordsdiskusjon:**

Å skape en handlingsplan for utvikling av innovative initiativer i de europeiske fjellområdene

Hvordan kan vi arbeide for bedre politiske vilkår for innovasjonsarbeidet? Hva bør inkluderes i en handlingsplan for samarbeid og partnerskap der formålet er økt innovasjon i fjellområdene?

Ordstyrer: Sylvain Marmier, styremedlem i Euromontana

Introduksjon: "Muligheter i nyskaping i distriktene: Hovedfunnene fra NESTA-undersøkelsen"

William Roe – Nasjonal stiftelse for vitenskap, teknologi og kunst, og leder av Highlands og Islands Enterprise

Andre deltakere i rundebordsdiskusjonen:

- **Betty-Ann Bryce** – Regional utvikling (Policy Division), Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD)
- **Elisabeth Mellbye** – styremedlem, Innovasjon Norge
- **Et medlem av Europaparlamentet** (ikke bekreftet)
- **En representant for regional myndighet** (ikke bekreftet)
- **En representant for Europakommisjonen**

13.00 **Avsluttende oppsummeringer**

André Marcon – President for Euromontana

Svein Borkhus – Leder for Fjellregionsamarbeidet

13.20 Lunsj

SLUTT PÅ KONFERANSEN